

GMINA
FAIR PLAY

W numerze:

- *Otwarta Zagroda*
- *Zjazd OSP*
- *Młodzież w Hiszpanii*
- *Nauczycielski plener*
- *Żołnierze Wyklęci*
- *Królewskie Pedagogium cz. IV*

Sulechowskie Centrum Energetyki Odnawialnej szansą energetyczną regionu

Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Sulechowie otworzyła unikalny na skalę kraju ośrodek naukowo-badawczy o nazwie Centrum Energetyki Odnawialnej. Inwestycja ma służyć nie tylko naukowcom, w celu opracowywania nowych technologii energetycznych, ale będzie też wsparciem dla firm związanych z tą branżą. Dzięki wykorzystaniu potencjału nauki jest możliwe stworzenie "gospodarki opartej na wiedzy". Wyposażenie obiektu umożliwi, bowiem prowadzenie wielu badań z zakresu pozyskiwania energii odnawialnej z różnych źródeł.

Centrum to również doskonała baza dla studentów takich specjalności jak: **energetyka odnawialna** i **przemysłowa** oraz **energetyka górnictwa nafty i gazu**. Tu, bowiem przyszli energetycy będą mieli możliwość poznania najnowszej generacji urządzeń technologii cieplnej, takich jak: pompy, kolektory ciepła, piec na biomasę oraz źródła odnawialnej energii elektrycznej, w tym generatory wiatrowe, instalacje fotowoltaiczne połączone z układami wodorowych ogniw paliwowych. Wyposażenie obiektu uzupełnia mikroturbina gazowa wytwarzająca jednocześnie energię elektryczną, ciepło i chłód. Cały budynek wyko-

nano według reguł tzw. inteligentnego domu, ponieważ energia elektryczna i ciepła w całości pochodzi z odnawialnych źródeł. Natężenie światła w budynku zależy od ilości promieni słonecznych wpadających przez okno. W Centrum znajdują się dwa główne laboratoria: ciepłownicze, w którym są: piec na biomasę, kominiek z płaszczem wodnym i kocioł kondensacyjny. Wszystko połączone w jeden system, którym można sterować np. za pomocą komputera. W drugim laboratorium- elektrycznym podstawą jest tzw. system trigeneracji, w którym jest produkowana energia elektryczna, ciepło i chłód.

Dostęp do takiej wiedzy pozwoli MŚP zajmującym się OZE na zwiększenie atrakcyjności oferowanych produktów poprzez proponowanie swoim klientom optymalnych rozwiązań wieloźródłowych. Z pewnością inwestycja będzie miała duży wpływ na przyspieszenie rozwoju gospodarczego województwa w wyniku zwiększe-

Dokończenie na str 2

Centrum Energetyki Odnawialnej spotkało się z dużym zainteresowaniem przedsiębiorców.

Dokończenie ze str 1

nia konkurencyjności lubuskich firm na poziomie ogólnopolskim oraz europejskim poprzez ich dostęp do najnowszych badań z zakresu odnawialnych źródeł energii. Absolwenci kierunku energetyka natomiast będą cennym nabytkiem dla przedsiębiorców z branży energetycznej.

Projekt pod nazwą "Hala laboratoryjna energooszczędna - ekologiczna dla energetyki i odnawialnych źródeł energii" o wartości 15 mln złotych został zrealizowany w ramach Lubuskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007 - 2013.

Ewa Markowicz

Fot. Julita Chylińska-Kasza

Z wielkim żalem przyjęliśmy wiadomość o odejściu naszego drogiego przyjaciela Roberta Cobb'a. Nasze myśli, sympatia i troska są teraz z Panią. Trudno jest wyrazić słowami smutek po stracie kogoś takiego jak Bob, chcemy tylko powiedzieć, że na zawsze pozostanie on w naszej pamięci. Prosimy Panią oraz Pani rodzinę o przyjęcie naszych najszerszych kondolencji.

Robert (Bob) Cobb

30 lipca br. zmarł Honorowy Obywatel Gminy Sulechów Bob Cobb, który to tytuł otrzymał za humanitarną pomoc mieszkańcom Gminy Sulechów, uchwałą Rady Miejskiej w Sulechowie 30 grudnia 2003 r.

Cobb urodził się 29 czerwca 1922 r. w chrześcijańskiej rodzinie w południowo-zachodnim Londynie. Na chrzcie otrzymał imię Robert, ale jak tylko sięgał pamięciom zawsze nazywano go Bobem. W późniejszym czasie rodzina powiększyła się i Bob odtąd miał młodszego o pięć lat brata.

Naukę rozpoczął w szkole państwowej w wieku 5 lat. W wieku 14 lat po ukończeniu szkoły został zatrudniony w biurze dużego zakładu produkującego świece zapłonowe dla przemysłu samochodowego. W 1939 r. wstąpił do Wielkiej Zachodniej Kolei pragnąc zostać maszynistą.

W wyniku wybuchu wojny w 1939 r. zaciągnął się do królewskiej Marynarki. W trzy tygodnie po wstąpieniu do wojska został ponownie wezwany do pracy na kolei jako maszynista obsługujący parowozy. Przez kolejne trzy lata wojny mieszkał i pracował w Londynie pracując jako maszynista. W tym też czasie spotkał przyszłą żonę Joannę, którą poślubił 28 kwietnia 1945 r. miał wówczas 23 lata a jego małżonka lat 20.

W 1974 r. w Londynie przyszła na świat jego najstarsza córka, a dopiero po 14 latach przyszła na świat jej siostra.

W okresie powojennym Bob wraz z rodziną zamieszkał w okolicach Londynu, gdzie pracował jako ogrodnik. Z czasem awansował i został głównym ogrodnikiem, zarządzał dużą posiadłością oraz jej 48. osobową kardą. W tym też czasie poznał Stefana Kurylaka, który współorganizował pomoc dla Polski w stanie wojennym. Założył on stowarzyszenie "Stefans Aid to Poland Association". Również i Bob przyłączył się do pomocy dla Polski. Był członkiem Rotary International, a jego klubem był the Rotary Club of Farnborough. Osobiście odwiedził Polskę 47 razy w latach 1981 i 1994. W tym też czasie zaprzyjaźnił się z mieszkańcami Łęgowy. Po śmierci Stefana Kurylaka w grudniu 1986 r. przejął kierownictwo jego organizacji charytatywnej. Co roku na gwiazdkę i latem przywoził dary dla szkoły w Łęgowie. Powstał również projekt odbudowy Ośrodka Szkolno Wychowawczego (dawny pałac) w Łęgowie, który miano nazwać im. Stefana Kurylaka.

W wieku 62 lat przeszedł na emeryturę. W 1988 r. został wybrany radnym w okręgu Rushmoor gdzie

piastował stanowisko przewodniczącego komisji zdrowia. Dnia 7 grudnia 1986 r. zmarł jego przyjaciel Stefan, który przed śmiercią poprosił Boba, aby kontynuował pomoc dla Polski.

Dary w naszej gminie otrzymały m.in. miasto Sulechów, Łęgowo i Cigacice. Na Gwiazdkę w 1991 r. Bob przywiózł ultrasonograf firmy Aloka dla sulechowskiego szpitala. W 1992 r. z Anglii dotarł do sulechowskiego szpitala komputerowy aparat do mierzenia tętna płodu i jego obserwacji. W 1993 r. przywiózł komputery dla ogólniaka przy, sprzęt turystyczny dla harcerzy ze Szkoły Podstawowej nr 3 oraz stroje sportowe dla piłkarzy Lecha. Ostatni raz w Polsce był w święta Bożego Narodzenia 1994 r. z córką Joanną. Będąc w Sulechowie poważnie zachorował i przez Hamburg wrócił do Anglii gdzie trafił do szpitala.

W czwartek 6 listopada 2003 r. wraz z Jane Marshem burmistrzem Rushmoor spotkał się z delegacją z Sulechowa.

Uchwałą RM w Sulechowie z dnia 30 grudnia 2003 r. nadana została mu godność Honorowego Obywatela Gminy Sulechów.

Oprac: Marek Maćkowiak

Nowe władze w OSP

W trzeciej dekadzie czerwca br. odbył się Miejsko - Gminny Zjazd Sprawozdawczo - Wyborczy Związku Ochotniczej Straży Pożarnej. Dokonano oceny realizacji zadań za okres mijającej 5. letniej kadencji. Nakreślono zadania na nową kadencję. Wybrano nowy Zarząd Oddziału Miejsko - Gminnego. Prezesem Zarządu na

kolejną kadencję został druh **Mirośław Andrasiak**. W zjeździe uczestniczyli następujący przedstawiciele władz krajowych Związku oraz władz jego oddziałów: Prezes Oddz. Wojewódzkiego ZOSP RP w Zielonej Górze - Edward Fedko. Przedstawiciele Państwowej Straży Pożarnej: Z-ca Komendanta Miejskiego Państwowej Straży Pożarnej w Zielonej Górze - młodszy brygadier Dariusz Mach i dowódca JRG PSP w Sulechowie - brygadier Mariusz Bielawa oraz Burmistrz Sulechowa Roman Rakowski, Przewodniczący Komisji do Spraw Wsi sulechowskiego samorządu - Czesław Grzeszyński

Wśród ważnych problemów

omawianych w dyskusji zanotowano:

- dążyć do pozyskiwania środków unijnych na zakup nowych samochodów dla jednostek OSP oraz remontów strażnic,
- dokonać bieżącej wymiany sprzętu p. poż. i odzieży ochronnej, które uległy znacznemu zniszczeniu podczas ubiegłorocznych akcji powodziowych,

- przeprowadzać szkolenia dla członków OSP w zakresie ratownictwa medycznego oraz kursy na sternika motorowodnego,
- wziąć udział w Programie "Bezpieczny Strażak",
- zakup odzieży ochronnej, umundurowania.

Członkowie nowowybranego Zarządu Oddziału Gminnego ZOSP RP :

Lp.	Funkcja	Imię i nazwisko
1.	Prezes	Mirośław Andrasiak
2.	Wiceprezes	Edwin Łazicki
3.	Wiceprezes	-
4.	Komendant gminny	Mariusz Bielawa
5.	Sekretarz	Seweryn Matuszak
6.	Skarbnik	Antoni Górkiewicz
7.	Członek prezydium	Przemysław Micewicz
8.	Członek	Mirośław Gienko
9.	Członek	Robert Szwał
10.	Członek	Andrzej Pyka
11.	Członek	Cezary Zawodny
12.	Członek	Przemysław Zawodny
13.	Członek	Zbigniew Kwiatkowski
14.	Członek	Tomasz Śliwiński
15.	Członek	Józef Kasperski
16.	Członek	Maciej Wieczorek

Festyn w Klepsku

Po raz kolejny w Klepsku w sobotę 9 lipca odbył się festyn pod nazwą Otwarta Zagroda. Jest to wydarzenie, które znalazło już swoje stałe miejsce w życiu kulturalnym sołectwa Klepsk. Bardzo bogaty program IX edycji imprezy świadczy o wielkim zaangażowaniu Magdaleny Mikulskiej - Jaroszkiewicz, która pełni funkcję sołtysa oraz Rady Sołeckiej, a także wszystkich mieszkańców Klepska. W uroczystości udział wzięli Burmistrz Sulechowa - Roman Rakowski, poseł Bogusław Wontor, Prezes Lubuskiej Szkoły Piłkarstwa Młodzieżowego - Lech Darski, z którym współpracuje Świetlica Środowiskowa w Klepsku, wicestarosta Powiatu Zielonogórskiego - Ryszard

Górnicki, radny Sejmiku Województwa Lubuskiego - Tadeusz Pająk. Imprezę zaszczylił swą obecnością zasłużony dla rozwoju Klepska główny sponsor imprezy i wykonawca budynku gospodarczego Ryszard Maj.

Po części oficjalnej i przywitaniu wszystkich gości rozpoczęła się część artystyczno - sportowa. Oprócz występów zespołów śpiewaczych "Wiwat" i "Krakowiacy" wystąpiły także dzieci uczęszczające do Świetlicy Środowiskowej w Klepsku, które zostały przygotowane przez Janinę Szlyk oraz Joannę Wróblewską - wychowawczynię świetlicy. Na boisku został rozegrany mecz piłkarski pomiędzy drużynami z Klepska, Buko-

wa oraz drużyną Ryszarda Maja.

Dla wszystkich uczestników imprezy zostały przygotowane różnorodne atrakcje. Na dzieci i dorosłych czekały zabawy i konkursy z grupą "Skwar", loteria fantowa, batuty i gokarty. Przygotowany został również bufet. Można było skosztować domowych wypieków gospodyń sołectwa oraz kiełbasek z rusztu, pierogów, bigosu czy chleba ze smalcem i ogórkiem. Impreza zakończyła się zabawą plenerową przy muzyce zespołu "Bez Kitu".

Organizatorzy IX edycji Otwartej Zagrody podziękowali bardzo gorąco wszystkim firmom i osobom prywatnym, bez których pomocy nie udałooby się przygotować całego festynu. Wszyscy sponsorzy otrzymali dyplomy.

Asia Wróblewska

Komunikat Medialny nr 5/11 z 25 lipca 2011 roku

W dniu 24 lipca br odbyła się XVII edycja ogólnopolskich zawodów spinningowych PUCHAR LATA. Zawody odbyły się w jednej 7 godzinnej turze w klasyfikacji indywidualnej i drużynowej. Seniorów i młodzieży.

Zawodom patronowali: Pani Helena Hatka - Wojewoda Lubuski oraz Bogusław Wontor - Poseł SLD na Sejm RP.

W zawodach uczestniczyło 28 osób, w tym: 23 seniorów i 5 młodzieżowców.

Wyniki drużynowe: seniorzy

I miejsce - WKS KONGER Krosno - 3 pkt sektor. i 1.700 pkt miarowych

II miejsce - WKS KLEŃ Sulechów - 7 pkt sektor. i 1.115 pkt miarowych

III miejsce - WKS RAPA Zielona Góra - 7 pkt sektor. i 550 pkt miarowych młodzież

I miejsce - WKS KONGER Krosno - 11 pkt sektor. i 260 pkt miarowych

II miejsce - Koło nr 1 Czerwieńsk - 15 pkt sektor. i 70 pkt miarowych

Wyniki indywidualne seniorzy:

1 miejsce - Robert Tonowicz - KWKS SANDACZ Kostrzyn - 1/ 1.550 pkt

2 miejsce - Mateusz Kasprzak - WKS OKOŃ Krosno Odr. - 1/ 860 pkt

3 miejsce - Łukasz Doering - WKS KONGER Krosno Odr. - 2/1.320 pkt

Młodzież: 1 miejsce - Emilian Makowski - WKS KONGER Krosno - 5 / 260 pkt.

2 miejsce - Brunon Akonom - Koło PZW Bojadła - 9/130 pkt.

3 miejsce - Patryk Świątkiewicz - Koło Czerwieńsk 1 - 12/70 pkt.

Ryba zawodów

- szczupak 61,3 cm złowiony przez Tadeusza Zimnego z WKS KLEŃ Sulechów.

Nagrody ufundowane przez parlamentarzystów SLD i samorządowców lubuskich, oraz prze firmy wędkarskie wręczali: Poseł Bogusław Wontor i Wiceprzewodn. Sejmiku - Tomasz Wontor.

*Prezes WKS KLEŃ Sulechów
/- / Tadeusz Prisacari*

Nauczycielski plener w Kalsku

XVI plener Ogólnopolskich Spotkań Artystycznych organizowany przez Lubuski Okręg ZNP, w tym roku zagościł na 10 lipcowych dni w Gminie Sulechów, a konkretnie w Kalsku. Uczestnicy - 25 artystów amatorów (literaci, malarze, fotograficy) z całego kraju mieszkali w hotelu ODR, a za twórcze inspiracje służyły im: zespół pałacowy w Kalsku, zabytkowa architektura Sulechowa i piękno przyrody w Łagowie. Artyści to laureaci konkursu pn. "Natura moich okolic", którzy na plenerze doskonalili swoje umiejętności pod okiem konsultantów z Warszawy i Zielonej Góry. W połowie pobytu, na zielonogórskim deptaku przy pomniku Bachusa, laureaci konkursu odebrali nagrody i dyplomy oraz wystawiali swoje

Bakalarze w pałacu rodziny von Sydow z Kalska.

wcześniejsze prace. Po raz drugi w gronie laureatów znalazła się nauczycielka plastyki z Zespołu Szkół - pani Aneta Godyń, która zwyciężyła w kat. rysunku i grafiki. Wszystkich uczestników pleneru szczególnie zauroczyła wycieczka połączona ze zwiedzaniem Sulechowa. Pieczołowicie odrestaurowane zabytki, odwiedziny na wieży ratuszowej oraz wizyta w zamku, zaowocowały wieloma wspaniałymi zdjęciami wykonanymi rzadko stosowaną techniką cyjanotypii. Oprócz Sulechowa artyści odwiedzili Świebodzin i Łagów, którego wspaniała przyroda bardzo ich oczarowała. Natomiast park pałacowy i ogród dydaktyczny w Kalsku stał się tematem wielu szkiców do obrazów namalowanych przez grupę malarzy. Wieczory w hotelowym "Salonie artystów niezależnych" należały do poetów i literatów, którzy prezentowali tam swoje wiersze i prozę. Organizatorzy pleneru - władze okręgu ZNP z Zielonej Góry i Sulechowa przyjmując historyczną konwencję pleneru, powitały artystów w pałacu rodziny von Sy-

dow w historycznych strojach. W jednej z reprezentacyjnych sal artyści otrzymali przekazane przez Biuro Promocji materiały i foldery o Sulechowie i Kalsku, oraz 25 biletów na basen, które ufundował burmistrz Sulechowa - pan Roman Rakowski. Artyści zrewanżowali się na koniec pleneru zdjęciami i obrazami wykonanymi podczas pobytu w Kalsku. W zgodnej opinii uczestników plener spełnił ich oczekiwania pod wieloma względami. Byli także pełni uznania dla władz Sulechowa za troskę o kulturalne dziedzictwo i dbałość o historyczne zabytki.

Organizator pleneru
- Andrzej Roch Kowalski

I Turniej Piłkarski szkół gimnazjalnych

W czerwcu 2011 r. na boiskach Ośrodka Sportu i Rekreacji w Sulechowie, odbył się I Turniej Piłkarski szkół gimnazjalnych znajdujących się na terenie działania Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania Między Odrą a Bobrem w Zaborze. W turnieju uczestniczyło ostatecznie 10 zespołów.

Zawody odbyły się w duchu fair play i dostarczyły uczestnikom wielu sportowych wrażeń. Dopisała również pogoda, co miało wpływ na dobre nastroje wszystkich uczestników turnieju. W wyniku zmagania sportowych klasyfikacja drużyn wygląda następująco:

I miejsce drużyna z Gimnazjum w Przylepie, gm. Zielona Góra,

II miejsce drużyna z Gimnazjum w Bobrowicach, gm. Bobrowice,

III miejsce drużyna z Gimnazjum w Nowogrodzie Bobrz. gm. Nowogród Bobrz.

Pozostałe miejsca zajęły szkoły w: Sulechowie, Pomorsku, Trzebiechowie, Zaborze, Świdnicy, Dąbiu, Bojadłach.

Zwycięska drużyna z Przylepu

W turnieju uczestniczyło w sumie ok. 165 osób, licząc łącznie z obsługą i zaproszonymi gośćmi. Na zakończenie wszyscy wyrazili ochotę na udział w kolejnym turnieju.

Kierownik
Biura LGD
Zenon Obrat

INFORMACJA O WYNIKU PRZETARGÓW						
L.p.	Nazwa zadania	Tryb udzielenia zamówienia	Data otwarcia ofert	Nazwa Wykonawcy	Wartość oferty brutto w zł.	Wybrany Wykonawca
Wydział Zagospodarowanie Przestrzennego i Obrotu Nieruchomościami						
1	Sporządzenie zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Sulechów i miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części obrębu Brzezie k. Sulechowa.	przetarg nieograniczony	29.06.2011 r.	Nr 1 – Lex Urbi Paweł Niemiec ul. Semaforowa 41/7 52-115 Wrocław	32.008,29 zł	Nr 2
				Nr 2 – MK Studio Krzyszcz, Sosnowski spółka cywilna Ul. Sądowa 6a/10 78-400 Szczecinek	19.557,00	
Wydział Finansowy						
2	Udzielenie kredytu długoterminowego dla Gminy Sulechów	przetarg nieograniczony	12.07.2011 r.	Nr 1 – Bank Polska Kasa Opieki S. A. Lubuskie Centrum Korporacyjne Ul. Podgórna 9a 65-213 Zielona Góra	1.228.304,06 (odsetki + prowizja)	Nr 2
				Nr 2 - Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski S.A. Regionalny Oddział Korporacyjny w Poznaniu Centrum Korporacyjne w Zielonej Górze ul. Żeromskiego 2 65-066 Zielona Góra	1.214.923,99 (odsetki + prowizja)	
				Nr 3 - Bank Gospodarstwa Krajowego Oddział w Zielonej Górze ul. Kupiecka 32c 65-058 Zielona Góra	1.285.172,86 (odsetki + prowizja)	

Stan na 29.07.2011 r.

Królewskie Pedagogium w Sulechowie w latach 1719-1945¹. cz. IV

dr hab. Bogumiła Burda, prof. UZ Zielona Góra

Nowoczesne programy nauczania, podręczniki, dobrze wykształcona kadra nauczycielska, nowoczesne metody nauczania, dobrze wyposażone sale wykładowe i ćwiczeniowe, możliwość uzyskania matury wskazywał, iż pobyt w Sulechowie często był traktowany jako przystanek w edukacyjnych wędrówkach uczniów z Rzeczypospolitej, Litwy, ze Śląska, Łużyc. Po edukacji w Legnicy, Wrocławiu, czy innych miast śląskich, Sulechów pełnił rolę miejsca, pośredniego w edukacji w dalszej drodze na studia czy to na Uniwersytecie we Frankfurcie nad Odrą, jak również innych uczelniach niemieckich. Dodatkowym atutem Sulechowa była własna drukarnia, która znana była w Europie, wydając podręczniki, jak też inne druki. Natomiast program nauczania ośrodka sulechowskiego był bardzo rozbudowany, wprowadzono po raz pierwszy szkoły ćwiczeń dla przyszłych nauczycieli, którzy mieli uczyć w szko-

łach elementarnych i realnych. Od 1803 roku dzięki polskiemu funduszowi szkolnemu w sulechowskim gimnazjum przygotowywało się do zawodu nauczycielskiego pod kierunkiem Steinbarta i szczególnym nadzorem J.J. Jeziorowskiego 6 Polaków, a następnie 12². Zanim zostały zorganizowane seminaria w Łowiczu i Poznaniu. Wśród tych seminarzystów można wymienić: Feliksa Bentkowskiego, z Lubartowa (syn drobnego kupca)³, który był w Sulechowie w latach 1800-1802, następnie odbył studia w Halle, czy też wcześniej J.C. Beyera z Poznania, był w seminarium w latach 1799 - 1801. Spotykamy również jego brata J.G. Beyera, w tych samych latach. Był tutaj również Matthias von Rodzewicz⁴. Państwo subsydiowało każdego seminarzystę w kwocie 100 talarów rocznie, przeznaczając tę kwotę na utrzymanie, natomiast nauczyciele otrzymywali 400 talarów rocznie.

Królewskie Gimnazjum Pedagogiczne kończyło się egzaminami, które umożliwiały podjęcie dalszej nauki na uniwersytetach. G.S. Steinbart wprowadził nowoczesne metody nauczania, opierając się na programach oświeceniowych z Halle i Berlina. Zespoły Kształceniowe w Sulechowie przyciągały uczniów z okolic miasta, Śląska, Wielkopolski, czy pozostałych ziem polskich. Nie brakowało uczniów z Litwy, czy też Moraw, Łużyc, Czech, jak też innych kierunków, np. Lubeki, Berlina, Nowej Marchii, Pomorza. Granice państwowe nie stanowiły przeszkody w poznawaniu i zdobywaniu wiedzy. Sulechów, mimo, iż leżał w Brandenburgii to jednak był bardzo otwartym ośrodkiem kształceniowym. Szybko idee tego Zespołu Kształceniowego docierały do wszystkich tych, którzy chcieli zdobywać wiedzę. Spotykamy tutaj uczniów różnych wyznań, zarówno protestantów, w tym synów pasto-

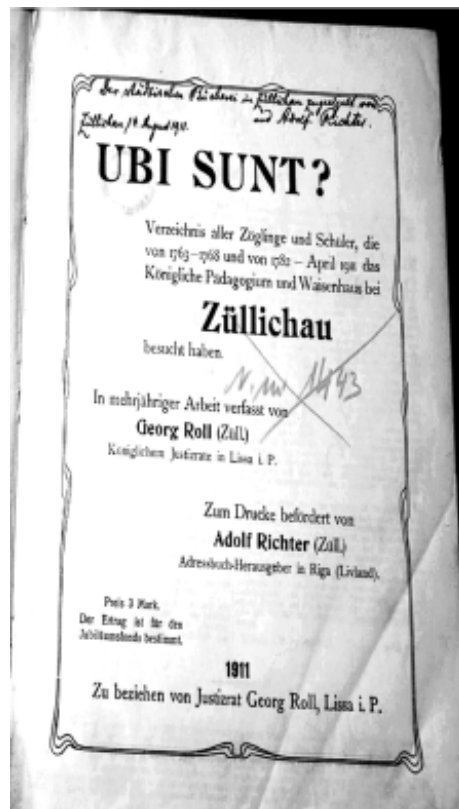
rów, jak też uczniów pochodzenia żydowskiego, ale i też katolików. Pochodzenie społeczne uczniów było bardzo różne, w Królewskim Gimnazjum Pedagogicznym dużą grupę stanowili synowie szlachty polskiej, mieszczan, synowie dowódców wojskowych, czy pastorów. Natomiast w szkole realnej, która była wzorowana na szkole z Berlina, Wrocławia, naukę pobierali przyszli rzemieślnicy, dzieci oficerów, mieszczan, czy kupców. Tylko w latach 1766-1818 w dwóch szkołach sulechowskich, czyli Królewskim Gimnazjum Pedagogicznym i szkole realnej, naukę pobierało 2 401 uczniów, z tego w gimnazjum 1571, natomiast w drugiej szkole 830. Rocznie zapisanych było od 30 do 97 uczniów. W Królewskim Gimnazjum Pedagogicznym do 1911 roku uczyło się 6 211 uczniów, z tej liczby tylko 1 288 uczniów ukończyło cały cykl i uzyskało maturę⁵. Program nauczania był bardzo rozbudowany, oprócz przedmiotów humanistycznych, czyli historii (świata i Brandenburgii) i geografii, zajęć z języka niemieckiego, prowadzona była nauka języków obcych, w tym: hebrajskiego, łaciny, a także francuskiego i włoskiego, również przedmiotów bardzo praktycznych, czyli matematyki, geometrii, pomiaru pól⁶. Nauka trwała 6 lat, kończyła się egzaminem maturalnym, po każdym półrocznym nauczaniu przeprowadzane były egzaminy. Zajęcia w Pedagogium odbywały się zimą i wiosną, przedpołudniem i popołudniem. Natomiast w szkole realnej nauka trwała 4 lata⁷. W klasie I uczono czytania, kaligrafii, rachunków, języka niemieckiego, w klasie drugiej doszła nauka łacińskiego i zawodu. W klasie III wprowadzono język hebrajski, grecki, język francuski i geografii, w klasie IV uzupełniono przedmioty o logikę i historię naturalną. Odpłatność była nie duża, kwartalnie 16 srebrnych groszy, rocznie 6 talarów. W szkole pracowało 6 nauczycieli: rektor, który miał 21 godzin tygodniowo, conrector 25 godzin tygodniowo, cantor 20 godzin, baccalaureus, 23 godziny, organista 8 godzin i aedituus 2 godziny⁸.

Szkoła mieszczańska w latach 1787-1806 gościła w swych murach 33 uczniów, którzy przy wpisie podawali, iż pochodzą z ziem polskich (od 1795 roku z Prus Południowych)⁹.

W latach 1768 do 1866 z Sulechowa i okolic pochodziło 271 absolwentów, z ziem polskich było 198, w tym z Poznania 11, z Warszawy czy Gdańska. Z bliższych: Krosno aż 26, z Gorzowa 20. W tym samym okresie z Berlina było 30 uczniów, mimo, iż w tym mieście było podobne gimnazjum, z Brandenburgii przybyło 87 absolwentów. Natomiast ze Śląska pochodziło 24 absolwentów, z samego Wrocławia 8. Bardzo wyraźnie różnią się liczby wstępujących do szkoły i kończących. Absolwenci Królewskiego Gimnazjum byli różnego pochodzenia. W latach 1768-1866 aż 101 było synami pastorów, 76 rodzicami byli radcy prawni, 10 podawało przy wpisie, że są posiadaczami ziemskimi, 6 miało rodziców nauczycieli, 32 natomiast było pochodzenia rzemieślniczego, w tym sukiennicy, 17 natomiast było pochodzenia wojskowego, 24 miało rodzi-

ców lekarzy, 13 aptekarzy, 29 było z rodzin kupieckich¹⁰. Wielu z tych absolwentów ukończyło studia w Halle, we Frankfurcie nad Odrą. Dane zawarte w wykazie z 1911 roku wskazują na wiele interesujących wniosków. Brakuje danych z lat 1766-1768 i 1785-1795. Jednak po dokładnym przejrzaniu danych wpisów zauważamy, iż w latach 1768-1807 w Pedagogium naukę pobierało 30 uczniów, którzy podawali, iż przybyli z Polski, ale już w latach 1807-1818 aż 52 osoby, wpisywali, iż urodzili się w Księstwie Warszawskim, z Prowincji Poznańskiej w latach 1768-1815 przybyło 20 uczniów, ale tylko w latach 1815-1818 było tych osób aż 35, natomiast z Prowincji Śląskiej - 106 osób.

Pierwsze pięćdziesięciolecie funkcjonowania Królewskiego Gimnazjum Pedagogicznego był okresem szerokich kontaktów edukacyjnych. Przebywający w Sulechowie Jan Józef Jeziorowski prowadził wykłady w seminarium nauczycielskim styl polski i niemiecki, ortografię, kaligrafię, geografii Prus Południowych, historie i przyrodę. Dodatkowo udzielał prywatnych lekcji dla seminarzystów i wykladał w szkole publicznej¹¹. Wśród uczniów sulechowskiej placówki można wymienić Bojanowskich, Chłapowskich, Zakrzewskich, Raczyńskich, Pawłowski. Różne były losy uczniów, niemniej warto podkreślić, iż np. H.A.L. Bukowiecky, który pochodził z Prus Południowych, był w Sulechowie od 1798 do 1802, następnie pobierał naukę w Akademii Rycerskiej w Legnicy¹². Innym ze znanych uczniów był Benjamin Traugott Streich z Kożuchowa, syn kupca, naukę pobierał w latach 1797-1801, udał się do Gimnazjum św. Elżbiety we Wrocławiu. Znanca języków klasycznych i analiz Kodeksu Justyniana. W latach 1815-1818 w Sulechowie naukę pobierał St. Simon de Brassier, hrabia z Brixlak, miejscowości obok Insbrodu, zmarł jako ambasador Rzeszy Niemieckiej w Rzymie¹³. Syn komendanta Gdańska R. Sc. von Bonin uczył się w Sulechowie w latach

•ródło: Strona tytułowa publikacji z wykazem uczniów Królewskiego Pedagogium: *Ubi Sunt? Verzeichnis aller Zöglinge und Schüler die vom 1768 und vom 1782-April 1911 des Königliche Pädagogium und Waisenhaus bei Züllichau besucht haben*, Lissa 1911, s. 1.

Dokończenie ze str. 7

1814-1818, następnie odbył studia w zakresie prawa. Jeszcze jeden F.W.B. von Bonin uczył się w Sulechowie, w latach 1816-1821, karierę zrobił w wojsku¹⁵. Ciekawe losy związane są z postacią K.J.L.A von Bonge, który był synem lejtnanta, kształcił się w latach 1816-1819, później został farmerem w Stanie Ohio¹⁶. Wśród absolwentów Królewskiego Gimnazjum Pedagogicznego był August Karl Konstantin Liebreich Louis Ernst von Grävenitz, z Bottschow obok Sternberg, uczył się w latach 1827-1829, został niemieckim wicekonsulem w Posadas w Paragwaju¹⁷.

Sulechów pełnił ważną rolę edukacyjną. J. P. Majchrzak na stronach PWSZ w Sulechowie przedstawił krótki zarys historii Królewskiego Pedagogium i Waisenhaus oraz losy niektórych znanych absolwentów tej placówki. Wśród absolwentów wymienia: księżę Bernhard von Lippe-Bisterfeld, mąż Juliany Holenderskiej, właściciel Wojnowa, czy też Walter Krickenberg, światowej sławy amerykański dyplomata, dyrektor berlińskiego Muzeum Etnograficznego. Jednymi z ostatnich absolwentami z okresu międzywojennego byli: Bernard von Sydow, który w latach osiemdziesiątych był pierwszym sekretarzem ambasady RFN w Warszawie, wymieniony też jest Stanisław Henryk Janusz książę Radziwiłł, rotmistrz wojsk polskich, który zginął pod Malinami w 1920 roku. Uczniem w Sulechowie był także Otto Stern, który w 1940 roku został laureatem nagrody Nobla za badania nad magnetyzmem protonów. Naukę pobierali właściciele Klenicy, czy Trzebiechowa, czyli Konstantin von Reuss, dyplomata, ambasador Wilhelma II w St. Petersburgu i Konstantynopolu. Nie sposób wymienić wszystkich znanych uczniów Królewskiego Pedagogium.

Zespoły Kształceniowe w Sulechowie do 1840 znajdowały się w rękach rodziny Stienbartów, natomiast po 1840 do 1918 roku dyrektorami byli z rodziny Hanow związanej z poprzednikami koligacjami rodzinnymi. Do 1870 roku program

i profile szkół nie ulegały zbyt dużym zmianom, oprócz tych, które wprowadzał G.S. Steinbart. Dyrektor Rudolf Hanow rozpoczął budowę nowego alumnatu, niestety ukończono budynek dopiero w 1880 r., natomiast nowy budynek szkoły został ukończony w 1911 roku, do 1945 roku funkcjonowała tutaj szkoła. W okresie 1933-1945 było to gimnazjum miejskie, z programem ukierunkowanym na ideologię narodową. Rozbudowane zostały zajęcia sportowe, szkoła posiadała własną przystań w Cigacicach i salę do treningu. Funkcjonowała orkiestra i prowadzona była działalność teatralna.

Okres powojenny do 1998 i obecnie roku przywrócił na nowo znaczenie szkolnictwa w Sulechowie. Już

Przypisy

1. Jest to zapis wykładu wygłoszonego na otwarciu wystawy *Królewskie Pedagogium 1719-1945 w Sulechowie* w Bibliotece Uczelnianej Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Sulechowie w dniu 29 marca 2011 roku.
2. Ibidem, s. 16-18.
3. Ibidem, s. 18, zapisany po numerem 500; Polski Słownik Biograficzny, T. I, Z. 1, Kraków 1935, s. 440.
4. *Ubi Sunt? Verzeichnis aller Zöglinge und Schüler die vom 1768 und vom 1782-April 1911 des Königliche Pädagogium und Waisenhaus bei Züllichau besucht haben*, Lissa 1911, s. 18. Zapisani po numerem 488 i 489.
5. B. Burda, *Uczniowie polscy w Królewskim Gimnazjum pedagogicznym w Sulechowie w latach 1768-1818*, Przegląd Lubuski nr 1-2, Zielona Góra 1985, s. 25.
6. Biblioteka Uniwersytetu Zielonogórskiego, Zbiory specjalne, sygn. ZS/567/8, *Nachricht von den Veränderungen in den öffentlichen Erziehungsanstalten zu Züllichau von Ostern bis Michaelis 1794 nebst Lectionsplan für den bevorstehenden Winter und der jerigen Rangordnung der scholaren aufgezetsst von D. Gotth. Sam. Steinbart, director der Anstalten, Franckfurt an der Oder, 1794*, s. 8-12.
7. B. Burda, *Związki edukacyjne...*, s. 107; *Beiträge zur Geschichte...*, s. XVII i n.
8. B. Burda, *Związki edukacyjne...*, s. 107; *Beiträge zur Geschichte...*, s. XVII i n.
9. Akta szkolne. Plany zajęć szkolnych, zarządzenia, protokoły oraz spisy uczniów z lat 1787-1874 (zbiory własne), s. 3-5.
10. *Ubi Sunt? Verzeichnis aller Zöglinge und Schüler die vom 1768 und vom 1782-April 1911 des Königliche Pädagogium und Waisenhaus bei Züllichau besucht haben*, Lissa 1911, s. 1-10.
11. Zob. J. Ender, *Józef Jeziorowski, "Szkice Legnickie"* 1967, nr 4, s. 133-154; Polski Słownik Biograficzny, t. XI, Wrocław-Kraków 1964-1966, s. 220-221.
12. *Ubi Sunt?*, op. cit., s. 6, poz. 454.
13. *Ubi Sunt?*, op. cit., s. 12, poz. 1240.
14. Ibidem, s. 11, poz. 1192.
15. Ibidem, s. 14, poz. 1347.
16. Ibidem, s. 13, poz. 1381.
17. Ibidem, s. 22, poz. 2074.
18. Zob. J.P. Majchrzak, opracowanie "NON SCHOLAE, SED VITAE DISCUMUS" - 250 lat sulechowskiej tradycji wychowania dla przyszłości, http://www.pwsz.sulechow.pl/index.php?m=6_1&id=historia korzystano 20 marca 2011 r.
19. Obecnie autorka pracuje nad przygotowaniem większej publikacji o szkolnictwie sulechowskim od 1719 po czasy współczesne.

Zdjęcie: pedagogium.jpg - podpis: Budynek pedagogium ok. 1911 r. (Gebr. Heberlein, Zwickau)

od pierwszych dni Sulechów stał się silnym ośrodkiem edukacyjnym, a przeniesienie do tej placówki Liceum Pedagogicznego na długie lata związało miasto ze środowiskiem nauczycielskim. Hasło szkoły z 1766 roku *Non scholae, sed vitae discimus* znajdujące się od 1911 roku na witrażach okiennych auli, jest tam nadal aktualne¹⁹.

*dr hab. Bogumiła Burda,
prof. UZ Zielona Góra*

DZIEŃ DZIECKA W ŚWIETLICY ŚRODOWISKOWEJ W KLĘPSKU

Świetlica w **Klępsku** działa bardzo aktywnie. Zawsze dużo się tam dzieje, zajęcia są interesujące, panuje na nich miła i przyjazna atmosfera, co przekłada się na wysoką frekwencję wychowanków. Często organizowane są różnorodne uroczystości dla dzieci, które zawsze chętnie w nich uczestniczą. Wychowawczynie Świetlicy - **Joanna Wróblewska** pamiętała również o swych podopiecznych z okazji Ich święta 1 czerwca.

27 maja 2011r. w Klępsku wychowawczynie Świetlicy wraz z Panią Sołtys wsi **Magdaleną Mikulską - Jaroszkiewicz** oraz **Mateuszem Dubem**, operatorem sprzętu muzycznego, zorganizowali imprezę na Dzień Dziecka. Przygotowane zostały liczne konkurencje dla najmłodszych oraz wspólne dla dzieci i rodziców. Wszyscy uczestnicy nagradzani byli

słodkimi i upominkami. Dzieci bardzo chętnie uczestniczyły w zabawie, której towarzyszyła wesoła muzyka. Na twarzach małych uczestników gościły uśmiech i zadowolenie z przygotowanych dla nich atrakcji.

To jednak nie była jedyna niespodzianka dla najmłodszych przygotowana przez Świetlicę Środowiskową. Dnia **4 czerwca 2011r.** dzieci z **Klęska** wraz z opiekunami odwiedziły **Nowe ZOO w Poznaniu**. Niektóre z nich po raz pierwszy w życiu mogły zobaczyć dzikie zwierzęta, które zrobiły na uczestnikach wycieczki duże wrażenie.

Pogoda dopisała, było bardzo słonecznie i ciepło. Uczestnicy wycieczki zostali na pamiątkę uwiecznieni na zdjęciach. Wyjazd do ZOO był okazją, aby dzieci mogły zoba-

czyć ciekawe miejsca Polski i jednocześnie przekonać się, że istnieje atrakcyjna alternatywa spędzania wolnego czasu. Wspólna wycieczka była również wspaniałą okazją do zintegrowania się dzieci oraz nawiązania relacji koleżeńskich.

Wychowankowie i opiekunowie Świetlicy Środowiskowej w Klępsku serdecznie dziękują wszystkim osobom, które przyczyniły się do zorganizowania uroczystości z okazji Dnia Dziecka w Klępsku, a szczególnie: **Burmistrzowi Sulechowa - Romanowi Rakowskiemu** za pomoc finansową w realizacji wyjazdu dzieci do Ogrodu Zoologicznego. Pracownikom Biura Pełnomocnika ds. Uzależnień w Sulechowie, za pomoc merytoryczną i finansową, Sołtys Klępska - **Magdalenie Mikulskiej - Jaroszkiewicz**, za pomoc finansową oraz **Mateuszowi Dubowi** za wsparcie organizacyjne i oprawę muzyczną na imprezach, a także wszystkim sponsorom Świetlicy.

"ŻOŁNIERZE WYKLĘCI" W SULECHOWIE

Przez cały czerwiec w Izbie Regionalnej Sulechowskiego Zamku można było oglądać wystawę "Zaplute karły reakcji". W dniu otwarcia (2 czerwca) słowo wstępne wygłosiła dr Agnieszka Łuczak - Naczelnik Oddziałowego Biura Edukacji Publicznej w Poznaniu. Na temat ekspozycji w materiałach IPN możemy przeczytać: "Wystawa przedstawia wiele aspektów dziejów podziemia niepodległościowego w latach 1944-1956. Użyte w tytule sformułowanie >>zaplute karły reakcji<< to pogardliwe określenie ludzi podziemia opowszechniane przez propagandę komunistyczną, mające doprowadzić do zohydzenia ich pamięci. Zderzenia tego propagandowego hasła z prezentowanym na panelach wystawienniczych materiałem dodatkowo podkreśla dramat ludzi, którzy podjęli decyzję dalszej walki podziemnej."

Powyższe wydarzenie tego samego dnia zostało poprzedzone wykładem w Bibliotece Uczelnianej PWSZ w Sulechowie. Wygłosił go jeden z autorów albumu Bryga-

dy "Łupaszk" 1943 - 1952, warszawski historyk dr Tomasz Łabuszewski. Prelegent przedstawił legendarną postać mjr. Zygmunta Szendzielarza "Łupaszk" oraz jego walkę z okupantem niemieckim i sowieckim. Podkreślił, że wbrew komunistycznej propagandzie Żołnierze Wyklęci nie pochodzili głównie z tzw. warstw reakcyjnych: ziemiaństwa, czy burżuazji, lecz przede wszystkim rekrutowali się z chłopstwa i małomiasteczkowej inteligencji. Porównał ich do Polskiej Wandei (w końcu XVIII stulecia ten francuski departament był głównym

obszarem oporu katolickiego chłopstwa przeciwko rewolucji francuskiej). Dr Łabuszewski przypomniał o związkach Sulechowa z Łupaszka. Otóż w naszym mieście osiadł łącznik mjr. Szendzielarza - Waław Beynar - skazany na karę śmierci, a później warunkowo zwolniony z komunistycznego więzienia. Prelegent wspominał, że tacy ludzie jak Waław Beynar oraz ich rodziny byli inwigilowani w czasach PRL-u przez komunistyczne służby specjalne aż do końca lat 80-tych XX wieku. Na wykład przybyli uczniowie sulechowskich szkół średnich oraz studenci PWSZ. Po zakończeniu prelekcji zaprezentowano film z cyklu Archiwum IPN "Łupaszk".

Organizatorami wszystkich wydarzeń byli: Instytut Pamięci Narodowej - Oddział w Poznaniu, Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Sulechowie, Sulechowski Dom Kultury oraz Stowarzyszenie Praworządny Sulechów.

Sulechowscy gimnazjaliści zwiedzają wystawę.
Foto. P. Mikołajczyk.

Przemysław Mikołajczyk

Doradztwo zawodowe już od przedszkolaka

Szkoła Podstawowa im. Leona Kruczkowskiego w Cigacicach w 2008 roku podpisała z Centrum Informacji i Planowania Kariery Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Zielonej Górze umowę partnerstwa lokalnego na rzecz doradztwa zawodowego. Współpraca z Urzędem Pracy zaowocowała wieloma przedsięwzięciami jak: konferencja poświęcona roli poradnictwa zawodowego w życiu młodego człowieka, warsztaty dla rodziców poświęcone ich roli w rozwoju zawodo-

wym dzieci, szkolenie dla kadry pedagogicznej szkoły oraz bezrobotnych z zakresu poradnictwa zawodowego. Ponadto w szkole zorganizowany został punkt konsultacyjno-informacyjny, w którym mieszkańcy pobliskich miejscowości raz w miesiącu mogą skorzystać z bezpłatnych porad prawnika i doradcy zawodowego. Najnowszą inicjatywą placówki jest nawiązanie współpracy z niemieckimi przedstawicielami instytucji doradczej, serwisu dla kooperacji z sukcesem w ramach Unii

Europejskiej "P.I.A."

Institucja ta ma za zadanie kojarzenie małych firm, rzemieślników i indywidualnych przedsiębiorców z Niemiec i Polski w celu nawiązania ścisłej współpracy

handlowo-usługowej. Odbyły się już pierwsze dwa spotkania, na których lokalni przedsiębiorcy omówili zasady współpracy. Inicjatywa ta będzie nadal się rozwijać tym bardziej, że cieszy się ona ogromnym zainteresowaniem w środowisku ludzi aktywnych, chcących rozwijać horyzonty swoich firm. Dodatkowym atutem nawiązania współpracy ze stroną niemiecką są planowane obozy wakacyjne w Niemczech dla młodzieży powyżej 16 roku życia. Obozy te na wzór dawnych wyjazdów organizowanych przez OHP mają umożliwić młodzieży pozyskanie dodatkowych funduszy poprzez pracę w okresie wakacyjnym. Wierzymy, że Szkoła Podstawowa w Cigacicach w niedalekiej przyszłości stanie się małym centrum poradnictwa zawodowego dla dzieci, młodzieży i osób dorosłych.

Ewa Przybyła-Meżyńska

Młodzież w Hiszpanii

Dnia 27.06.2011r wyjechaliśmy na wycieczkę zagraniczną do Hiszpanii. Uczestniczyło w niej 40 osób w tym formacja taneczna JUMP. Organizatorami byli: Sulechowski Dom Kultury oraz Studio tańca "DREAM".

Podczas podróży podziwialiśmy widoki krajów, przez które przejeżdżaliśmy. Malgrat de Mar jest to

miejscowość wypoczynkowa położona w Katalonii nad Morzem Śródziemnym. W trakcie pobytu opaliliśmy się na plaży bądź przy basenie. Formacja taneczna JUMP dawała występy, które kończyły się gromkimi brawami. Mieliliśmy okazję zwiedzić kościół św. Mikołaja oraz Parc del Castell. Poznaliśmy wielu ciekawych ludzi, z którymi

do dziś utrzymujemy kontakt. Obok Malgrat jest miejscowość Santa Susanna po której często przechadzaliśmy się wieczorami. Stamtąd pojechaliśmy na wycieczkę triku-triku, gdzie widzieliśmy panoramę trzech miast.

Jedną z lepszych wycieczek podczas pobytu w Hiszpanii była

podróż do Barcelony. Dla prawdziwych kibiców FC Barcelony to raj na Ziemi. Camp Nou wywołał u nas wiele emocji, każdy był pod wrażeniem wielkości tego stadionu. Mieliliśmy okazję obejrzeć twórczość Gaudiego. Piękne domy, Park Guell oraz najdłuższą ławkę świata. Kolejnym punktem widokowym w naszej wycieczce była słynna Sagrada Familia, która nadal jest w trakcie budowy a jej ukończenie przewidywane jest na 2020 rok. Wyróżnia pod względem rzeźb oraz kolorów. Oglądaliśmy panoramę Barcelony, i stadion olimpijski. Jednak najlepsze widoki zostawiliśmy na koniec podróży. Wieczorem oglądaliśmy grające fontanny. Gdy zaczęło się ściemniać strumienie wody zostały dodatkowo oświetlone.

Podróż do Hiszpanii bardzo nam się podobała. Świetnie się bawiliśmy i mieliśmy okazję podziwiać wiele widoków. Z chęcią wybralibyśmy się tam jeszcze raz.

Teresa Kuna

WYKAZ NUMERÓW TELEFONÓW OBOWIĄZUJĄCYCH W SAMODZIELNYM PUBLICZNYM ZAKŁADZIE OPIEKI ZDROWOTNEJ W SULECHOWIE OD DNIA 01.05.2011 r.	
Centrala Telefoniczna	684161303
POGOTOWIE NR ALARMOWY	999 / 112
Dyspozytornia Pogotowia Ratunkowego	683852938
Izba Przyjęć	797606204
Poradnia Chirurgiczna	
Rejestracja	797606248
Gabinet Lekarski	797606249
Poradnia K	
Rejestracja	797606250
Gabinet Lekarski	797606251
Poradnie: Diabetologiczna i Endokrynologiczna	797606269
Poradnia Kardiologiczna, Pracownia Badań Wysiłkowych	797606257
Poradnia i Pracownia Gastroenterologiczna	797606211
Poradnia Rehabilitacyjna	797606281
Zakład Diagnostyki Laboratoryjnej	
Wydawanie analiz	797606243
Kierownik Laboratorium	797606244
Zakład Radiologii i Diagnostyki Obrazowej	
Rejestracja	797606213
Gabinet Lekarski	797606214
Oddział Położniczo-Ginekologiczny	
Sekretariat	797606284
Dyżurka pielęgniarska (położnicza)	797606220
Dyżurka pielęgniarska (ginekologiczna)	797606222
Gabinet Lekarski	797606225
Trakt Porodowy	797606218
Ordynator	797606223
Pielęgniarka Oddziałowa	797606224
Oddział Neonatologiczny	
Dyżurka pielęgniarska	797606227
Gabinet Lekarski	797606226
Pielęgniarka Oddziałowa	797606224
Oddział Chirurgii Ogólnej i Onkologicznej	
Sekretariat	797606232
Dyżurka pielęgniarska	797606228
Gabinet Lekarski	797606229
Ordynator	797606231
Pielęgniarka Oddziałowa	797606230

Biuletyn Informacyjny Miasta i Gminy Sulechów.

Redaktor Naczelny: Bogdan Fedorowicz, redaguje kolegium redakcyjne - kierownicy wydziałów UM w Sulechowie.

Redakcja: Urząd Miejski Sulechów, Plac Ratuszowy 6, 66-100 Sulechów, woj. Lubuskie, tel. (068) 385 11 28, fax. (068) 385 46 86, e-mail: um@sulechow.pl. pr@sulechow.pl.**Wydawca:** Gmina Sulechów, Plac Ratuszowy 6, 66-100 Sulechów, woj. Lubuskie.

Skład, łamanie druk: "GRAFKOM" Anna Żelisko, ul. Czerwieńskiego 46, 21-500 Biała Podlaska, tel. 502-218-563,

Nakład: 1000 egz. , gazeta bezpłatna.

Redakcja zastrzega sobie prawo skracania otrzymanych materiałów i zmiany ich tytułów.

Oddział Anestezjologii i Intensywnej Terapii	
Sekretariat	797606245
Dyżurka pielęgniarska	797606239
Gabinet Lekarski	797606238
Ordynator	797606246
Pielęgniarka Oddziałowa	797606247
Oddział Wewnętrzny	
Dyżurka pielęgniarska	797606273
Gabinet Lekarski	797606272
Ordynator	797606271
Oddział Rehabilitacji	
Dyżurka pielęgniarska	797606276
Gabinet Lekarski	797606275
Dyżurka lekarska	797606280
Ordynator	797606274
Pielęgniarka Oddziałowa	797606282
Zakład Fizjoterapii rejestracja	797606277
Sekretariat	fax 683852219 lub 684114683 797606252
Dział Techniczno-Eksploatacyjny	797606263
Płace i Kadry	797606258
Księgowość	797606260
Zamówienia Publiczne	797606266
Dział Analiz Kontraktowania i Usług Medycznych	797606270
Naczelnia Pielęgniarka	797606256
Pielęgniarka Epidemiologiczna	797606257
Dyrektor	797606254

Odra dla Turystów

Dnia 06 lipca br. w krośnieńskim zamku nad Odrą odbyło się kolejne spotkanie dotyczące realizacji międzygminnego projektu pn. **Odra dla turystów 2014 - rozwój turystyki wodnej na transgranicznym obszarze Doliny Środkowej Odry - etap II**. W tym przypadku było to spotkanie tzw. grupy inwestycyjnej, której temat obejmował obsługę ruchu wodnego na Odrze pomiędzy Bytomiem Odrzańskim a Kostrzyniem.

Jurgen Albrecht przedstawiciel Tourismusverein Berlin Treptow/ Köpenick przedstawił zebranym alternatywny system nawigacji wodnej tzw. Żółtej Fali (Gelbe Welle) funkcjonujący w Niemczech od jedenastu lat. System ten stanowi ważny element orientacyjny i informacyjny dla wodniaków na terenie Brandenburgii. Albrecht zachęcał uczestników projektu do zakupu licencji tego znaku i wy-

korzystania na tworzonym nadodrzańskim szlaku wodnym, w celu ujednoczenia oznakowań komunikacyjnych z istniejącymi już w niemieckiej Brandenburgii. Przypomnę, że temat oznakowań wodnych poruszany był już przy realizacji I etapu budowy nadodrzańskich przystani turystycznych przez Gminę Sulechów w 2006 r. Podczas swojego wystąpienia przedstawiciel firmy Tourismusverein Berlin Treptow/ Köpenick pośilkował się gotowym projektem, z tamtego okresu, a dotyczył on przystani turystycznej w Cigacicach. Wówczas przewidziano usytuowanie przynajmniej trzech zna-

ków orientacyjnych Żółtej Fali.

Nowa Sól jako beneficjent realizowanego projektu, bierze bardzo poważnie pod uwagę możliwość zaadoptowania oznakowań Żółtej Fali na potrzeby wspólnego projektu. Znak ten jest już rozpoznawalny na rynku niemieckim i posiada swoją markę. Z przedstawianych analiz wynika, że w Niemczech turyści poruszający się łodziami (jachtami, barkami) dziennie wydatkują w jednym punkcie od 35 do 45 Euro, a kajakerze od 25 - 35 euro.

Zapewne decyzją co do użycia tego oznakowania zapadnie na spotkaniu burmistrzów

Marek Maćkowiak

